



Watervisie: nieuw beleid voor wonen op het water in Groningen

bron: http://www.woonschepencomite-groningen.nl/index.php/Watervisie:_nieuw_beleid_voor_wonen_op_het_water_in_Groningen

Sinds 1997 probeert de gemeente Groningen te komen tot nieuw beleid voor wonen op het water in Groningen.

Laatste ontwikkelingen:

- 03-12-2014 [Bespreking actualisatie Woonvisie in de raadscommissie Ruimte en Wonen \(B5\)](#)
- 07-04-2015 [Overleg WCG met wethouders in opmerkelijk ontspannen en constructieve sfeer](#)
- 21-05-2015 [Woonvisie gepresenteerd, vraagtekens over wonen op het water](#)
- 09-10-2015 [Nieuwe wetgeving met ingrijpende gevolgen voor woonboten](#)
- 30-10-2015 [Discussienota voor nieuw beleid en overleg met wethouder Van der Schaaf](#)
- 15-11-2015 [Reactie WCG op discussienota Watervisie, raadscommissie 17 november](#)
- 17-11-2015 [Verslag raadscommissie 17 november- video en schriftelijk](#)
- 05-01-2016 [Concept Watervisie Amsterdam gepubliceerd](#)
- 25-02-2016 [Architectenbureau KAW uit Groningen gevraagd voor aanzet Watervisie](#)

Voorgeschiedenis

Na het weinig succesvolle beleidsplan [Watergang](#) (1999-2012) is in 2011 vanuit de gemeente wederom een projectgroep opgezet om te komen tot nieuw beleid, onder de projectnaam "Wonen op het Water". Ook het WCG participeert in dit project. De vele overlegsessies resulteren in een aantal versies voor een concept beleidsplan.

[Versie 0.4](#) (februari 2013) is de meest recente en bevat voor het eerst een financiële onderbouwing (pagina 23). Daar komt de aap uit de mouw. De Groninger waterbewoners moeten dit plan zelf financieren. De Roerende Zaak Belasting (RZB) zal worden afgeschaft en het liggeld opnieuw worden ingevoerd. Het liggeld zal 5 keer zo hoog uitvallen als de RZB.

Daarnaast staat het stuk vol met suggestieve aannames.

WCG en bootbewoners zijn verbijsterd, de PvdA stelt collegevragen en het concept wordt ijlings door B&W teruggetrokken.

Mede door de consternatie die versie 0.4 veroorzaakt treedt het voltallige WCG-bestuur af ([nieuwsbrief april 2013](#)).

Aanverwante artikelen:

- 23-03-2013 [Herenakkoord wordt misbruikt in discussie belastingverhoging](#)
- 05-05-2013 [Formeel antwoord wethouders op vragen PvdA; onduidelijkheid blijft](#)
- 05-05-2013 [RZB in plaats van liggeld \(precario\), toelichting en overzicht 1995-2013](#)

Naar aanleiding van alle commotie verschijnt in maart 2013 een nieuwe editie van het boekje A War is Born. Hierin wordt onder andere de liggeld-RZB geschiedenis in de periode 1994-2013 beschreven. Daarnaast is het een vermakelijke (foto)reportage over een serie uitzonderlijke acties tegen de drastische liggeldverhoging in 1996.

- A War is Born versie 2013 is [hier](#) te downloaden.

Kritiek WCG op het project Wonen op het Water:

- de hele gang van zaken rond dit project heeft veel commotie en argwaan in waterwonend Groningen veroorzaakt.
- [versie 0.4](#) is een zeer ernstige misser van de gemeente geweest.
- [versie 0.3](#) schetst een veel te negatief beeld van de huidige situatie en is deels gebaseerd op aannames en incidenten en te weinig op feiten.
- wonen op het water in Groningen is momenteel goed en eerlijk geregeld, al zijn er altijd zaken voor verbetering vatbaar.
- de huidige waterbewoners mogen niet de rekening krijgen voor fouten/nalatigheid van de gemeente in het verleden.
- versie 0.3 heeft de huidige waterbewoners weinig positiefs te bieden, het gaat vrijwel geheel over gemeentelijke knelpunten.
- het is merkwaardig dat er geen uitwisseling is geweest tussen de projecten Watergang (1999-2012) en Wonen op het Water (2011-heden). Deze projecten gaan grotendeels over dezelfde onderwerpen (beeldkwaliteit, etc.).
- het is te betreuren dat van het [overgebleven geld van Watergang](#) (1,2 miljoen Euro) slechts een fractie (0,2 miljoen) beschikbaar is gesteld voor het project Wonen op het Water dat volgens de wethouder kostendekkend gefinancierd dient te worden ([januari 2014](#)).
- beleid maken en uitvoeren zonder geld lijkt het WCG vrijwel onmogelijk of het moet ten koste gaan van de portemonnee van de (toekomstige) waterbewoners.
- in plaats van ligplaatsen voor veel geld op te kopen kan de gemeente beter vervangende ligplaatsen aanbieden.
- beeldkwaliteit en kamerverhuur zijn lastige onderwerpen die vooral in enkele gedeelten van de Diepenring en het Hoendiep spelen. Het gaat om locaties die onaantrekkelijk zijn om te wonen.
- in tegenstelling tot wat de gemeente stelt in versie 0.3 hebben woonboten in het algemeen geen negatief imago, wonen op het water is al decennia een serieuze en populaire woonvorm.

Uitbreiding ligplaatsen

Nieuw aan te leggen ligplaatsen in openbaar vaarwater kunnen niet door de gemeente verkocht worden. Daarvoor is een omschakeling nodig van het publiekrechtelijke uitgiftesysteem naar een privaatrechtelijk systeem. In versie 0.3 werd het in eigendom geven van nieuwe en bestaande ligplaatsen voorgesteld, maar dat werd in versie 0.4 snel weer teruggedraaid omdat de gemeente dan minder zeggenschap over het water zal hebben. Het WCG vindt deze discussie niet zinvol en stelt dat openbaar vaarwater juridisch niet in eigendom van particulieren gegeven kan worden. Elke vorm van privatisering van openbaar vaarwater staat haaks op de openbare functie van datzelfde water. Bovendien vindt het WCG het huidige publiekrechtelijke vergunningenstelsel het meest transparant en zorgt het voor optimale rechtsgelijkheid. Het rapport "[Vaste grond onder de voeten](#)" (Rigo) dat in 2013 op verzoek van de Tweede Kamer is opgesteld bevestigt deze opvatting.

Zitten waterbewoners nog te wachten op nieuw beleid ?

Daarop zou het antwoord heel kort kunnen zijn: nee. In Groningen zijn de zaken voor waterbewoners, mede door de inspanningen van het WCG, gewoon goed en eerlijk geregeld. Met het vaststellen van het Bestemmingsplan Openbaar Vaarwater (BOV), begin 2010 zijn de belangrijkste knelpunten in het woonbotenbeleid opgelost. Dat wil niet zeggen dat er geen zaken zijn die aangepakt moeten worden: verwaarloosde schepen (beeldkwaliteit), misstanden in kamerverhuur en nieuwe ligplaatsen vindt het WCG belangrijk, maar we denken niet dat het huidige beleid daarvoor drastisch op de schop moet. Bestaande regelgeving zou correct moeten worden toegepast. Regelgeving die averechts werkt zou versoepeld of afgeschaft moeten worden. Daarmee kan een belangrijk aantal gemeentelijke [knelpunten](#) worden opgelost.

Misschien moeten we tot de conclusie komen dat uitbreiding van het aantal ligplaatsen in openbaar vaarwater niet langer realistisch is: alle mogelijkheden zijn de afgelopen 15 jaar onderzocht en afgeketst om verschillende redenen. Slechts 8 echt nieuwe ligplaatsen zijn in al die jaren gerealiseerd, terwijl de gemeenteraad in 2005 om 32 nieuwe ligplaatsen had gevraagd. Privatisering van openbaar vaarwater (eigendom of erfpacht) is om meerdere redenen een onbegaanbare en ongewenste weg. Het zou ook zeer ongeloofwaardig zijn als eerder onderzochte en afgewezen locaties opeens wel mogelijk zouden zijn als de gemeente er flink aan kan verdienen...

De conclusie moet ook zijn dat het er somber uitziet voor degenen die op de wachtlijst voor een ligplaats staan: behalve de 20 nog te compenseren [ligplaatsen](#) zullen er waarschijnlijk geen nieuwe ligplaatsen meer op de huidige wijze worden uitgegeven. Uitbreidingsmogelijkheden zoals in Meerstad laten we buiten beschouwing omdat het over nieuwe, speciaal aangelegde waterpartijen gaat. De gemeente graaft een gat, vult het met water en verkoopt deze ruimte als waterkavels. Op zich prima, maar geen oplossing voor de 20 nog te compenseren ligplaatsen, die zullen via de wachtlijst uitgegeven moeten worden.

Tenslotte: opvallend is dat de vraag om nieuw beleid niet vanuit de politiek of de waterbewoners is gekomen. Het is de dienst Ruimtelijke Ordening die nieuw beleid wil, zoals de beleidsambtenaren zelf hebben aangeven. Een merkwaardige gang van zaken die haaks staat op het nieuwe collegeprogramma 2014-2018.

Ontwikkelingen 2014:

- 06-01-2014 Het nieuwe WCG-bestuur heeft een kennismakinggesprek met wethouder Van der Schaaf. Deze stelt voor om de draad op te pakken bij [versie 0.3](#). Nieuw beleid dient volgens de wethouder kostendekkend te zijn: met het oog op versie 0.4 een verontrustende gedachte. Lees [hier](#) een korte samenvatting van dit gesprek. Het huidige bestuur heeft ook bij versie 0.3 bedenkingen, omdat ze het niet eens is met een aantal aannames in het concept. Verder wil het WCG de harde garantie dat het liggeld niet opnieuw wordt ingevoerd en dat vaste ligplaatsen overdraagbaar blijven.
- 07-02-2014 [Collegebrief](#) over de verwerving door de gemeente van de zogenaamde tramligplaatsen. Hierin neemt het college een voorschot op nieuw te formuleren beleid voor de uitgifte van ligplaatsvergunningen.
- 14-02-2014 Het WCG stuurt een [reactie](#) naar de gemeenteraad waarin zij haar zorgen uit over de onjuiste suggestie dat vergunninghouders hun vergunning goedkoop ontvangen en deze vervolgens voor veel geld kunnen verzilveren. Verder wordt duidelijk gemaakt dat woonboten met ligplaatsen geen "vastgoed" zijn, dat ligplaatsvergunningen niet verhandelbaar zijn en dat er een voordelig en elegant alternatief bestaat voor het opkopen van ligplaatsen door de gemeente. De voorwaarden waaronder ligplaatsvergunningen via de wachtlijst worden uitgegeven zijn wel voor discussie vatbaar.

- 10-03-2014 Verkennend gesprek met de gemeente over de voortgang van het project Wonen op het Water. Het WCG geeft een heldere opsomming van haar kritiek op het project tot dusver (zie hieronder). Voor de gemeente ligt alles na ruim 2 jaar overleg nog steeds open: ook de mogelijkheid van herinvoering van liggeld en een wijziging van het vergunningenstelsel. Hierop heeft het WCG opnieuw duidelijk haar grenzen aangegeven.
- 02-07-2014 [Overleg met beleidsambtenaren hervat](#)
- 01-11-2014 [Open brief WCG aan gemeenteraad en media over het uitblijven van antwoord op belangrijke beleidsvragen](#)
- 04-11-2014 [Reacties van media en bewonersorganisaties op open brief WCG](#)